

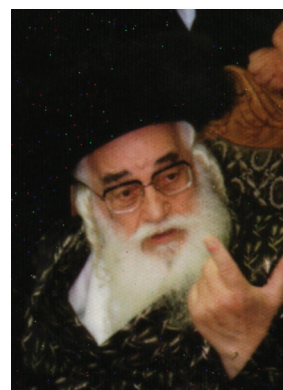
האדמו"ר מהאלמין
רבי שלום יהודה גראס שליט"א
חיבר למעלה מאלף ספרים על כל מקצועות התורה

אור הזוהר 96 * ניסן תשע"ג

צעירי וז'ניץ בטאון

יו"ל ע"י "ארגון צעירי וז'ניץ" בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
קרית וז'ניץ בני ברק * ת.ד. 1120 * טל. 6764807

★ מעלת ספר הזוהר ואתרא קדישא מירון לרגל יומא דהילולא דהתנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זי"ע
ספר הזוהר חיבורו ומהותו
אמירת הזוהר
סגולת הזוהר
חיבת רביה"ק לספר הזוהר
★ אתרא קדישא מירון מקום מנוחת התנא האלוקי רשב"י זי"ע
★ כ"ק מרן האדמו"ר בעל "אמרי חיים" זי"ע מכריע ממעון קדשו את מלחמת ששת הימים בארה"ק

מעלת ספר הזוהר - ואתרא קדישא מירון לרגל יומא דהילולא דהתנא האלוקי רבי שמעון בר יוחאי זי"ע

הרב ישראל מנחם מענדיל ברכר

קצרה בינתנו ודל מוחנו מלהבין ולהשכיל בקדושת התנא האלוקי רשב"י וספרו הקדוש, אך משנה חשיבות ומעלה יתירה חשו בני-ישראל ביומא דהילולא, די באייר, שלושה ושלושים יום לספירת העומר. רבות נשנה בספרי דבי רב - רבותינו הקדושים - על יסוד דבריו של הרה"ק בעל "בני יששכר" זי"ע הכותב כי ימי הספירה מחולקים לשניים: ל"ב הימים הראשונים, המובילים לקראת קבלת התורה, טו"ב הימים האחרונים שבהם כבר מתנוצץ אורה כי טוב של תורתנו הקדושה, ולכן איכא קדושה יתירה ומרוממת ביום י"ח באייר, ל"ג בעומר. אכן, בחלקו הראשון של המאמר (שהתפרסם בגליון אייר תשנ"ט) ייחדנו את הדברים לגודל מעלת יום ל"ג בעומר וסגולותיו. בהמשך המאמר, בחלק שלפנינו, נעסוק בעיקר בחיבורו של רשב"י - ספר הזוהר הקדוש, רום ערכו, מעלת הלימוד בו וחיבתו אצל רבותינו הקדושים.

מחסרון בגדים, אכל חרובין ושתה מים, והיה אדוק ודבוק בו ית"ש, ובמנוחה והרחבת הדעת עסק בתורת ד' בנגלה ונסתר, חיבר

זה היה הרשב"י: ישב במערה, טמון בחול

ספרו הקדוש המאיר לעולם כולו.

(**"אמרי חיים"** – ל"ג בעומר)

אור הגנוז שבתורה

ולהבין עניין אור הגנוז, אם הוא גנוז מה תועלת יוצא לנו מזה, אמנם הנה הוא גנוז בתורה, היינו שע"י דביקות בתורה"ק נמצא אור הגנוז בה, והיא חכמת הקבלה הוא ספר הזוהר.

אמנם מי שזוכה לזה צריך לקיים "הדבק במידותיו", ולגנוז ג"כ את אור תורתו, כל יראה לכל אדם. ומי שאינו מאמין בגופי תורה, ואומר שאין בה [אלא] רק פשט הנגלה, הרי הוא כופר בעיקר ולא יראה טוב כדאיתא בזוה"ק, אבל המאמינים בסודי התורה שהם אור הגנוז בה, ואינם בני עליה להשיג מידות חכמה יראה ענוה שעל ידם יזכו לאור הגנוז המביא לדבקות בה' ובתורתו, צריך לקיים הדבק בת"ח, שהוא אד"ם השליים שבו נמצא חכמ"ה ירא"ה ענו"ה שעולה אד"ם השליים.

(**"אהבת ישראל"** – ל"ג בעומר מס"ו)

מקור הנסתר בנגלה

ל"ג בעומר בגימ' משה, שתורת רשב"י בעל ההילולא, היינו הזוה"ק, ותורת משה, שלובות אחת בחברתה, ומקור הנסתר בנגלה.

(**"ליקוטי אמרי חיים"** – ל"ג בעומר)

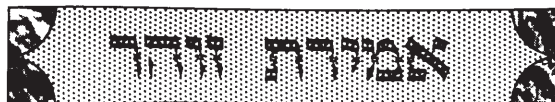
טובים מאורות

היום הוא הלולא של שני מאורות הגדולים – בעל הזוה"ק ובעל רמ"א, זכותם יגן עלינו – אור נסתר ואור נגלה, מעשה מרכבה והויות דאביי ורבא אשר עליהם אחז"ל (סוכה כח.) דבר גדול מעשה מרכבה ודבר קטן הויות דאביי ורבא. וחלילה לחשוב בפשטות אשר הויות דאביי ורבא הם דבר קטן (עיין ברמב"ם ספ"ד מהל' יסודי התורה ובכ"מ שם), רק נדע נאמנה אשר גם מתורת הרמ"א ז"ל היוצא מהויות אביי ורבא יכול מי שעניי שכל לו להשיג תורת הזוהר, מעשה מרכבה.

וזה אפ"ל בדברי רש"י ז"ל ריש פרשת אמור: אמור ואמרת – להזהיר גדולים על הקטנים. שידע, אשר אור הזוהר שהוא דבר גדול מעשה מרכבה, מזהיר בדבר קטן הויות דאביי ורבא מקור תורת הרמ"א, כי שניהם כאחד טובים מאורות, בנגלה ובנסתר, כמרומז בר"ת זהר רמ"א אתוון רז, הרומז על רזין דרזין שיכולים להשיג משניהם גם יחד.

(**"אהבת ישראל"** – מאמרו האחרון של מן הסב"ק

ז"ע, ל"ג בעומר מס"ו)

הוא מטהר ומקדש את הנשמה ליחודא קדישא.

(**"אמרי חיים"** – נהר)

דרך הבעש"ט

הבעש"ט, בדרך החסידות שלו, הרגיל ולימד את תלמידיו החסידים לומר זוהר, כי

אף בחוסר הבנה

"נכספה וגם כלתה נפשי לחצרות ד' ליבי ובשרי ירננו אל אל חי" (תהלים פ"ד ג').
הקדוש ר"פ מקאריץ זצ"ל אמר: יש לי שיעור בכל יום להודות לד' על שבראני בזמן שהזוהר כבר בעולם, כי הזוהר מביא בלב האדם כסיפה ותשוקה עד כלות הנפש להשי"ת. וז"א "נכספה וכו' לחצרות ד'", לבוא לביהמ"ק מקום השראת השכינה, יחוד קובה"ו. וזכיתי לזה ההשתוקקות עיי "לבי ובשריי", **לבי נוטי בן יקיר לי, בשרי נוטי ד' שמעון בן יוחאי,** בעל הזוהר. ר"ש הבן יקיר מלהיב נפשות ישראל להשי"ת ועיז ארנן בכל עת לקל חי. לביי נוטי בירוך ד' לעולם, מברכים אותך על שנתת לנו הבן יקיר רשב"י.
 ובזה אפשר לפרש הפסוק (תהלים ס"ג ב') "צמאה לך נפשי כמה לך בשריי וכו'. **בשרי נוטי ד' שמעון בן יוחאי כנ"ל.** גודל התקשרותי בצמאון נפש להשי"ת הוא **עיי רשב"י, הוא הוא הסולם לעלות למדרגת כמהות לו ית'.** על "כמה לך בשריי", פירש"י: "לשון תאוה, ואין לו דמיון". וידוע גודל מעלת אמירת זוהר אף שאינם מבינים, וזהו "לשון תאוה" – מתאוה אני לומר זהר גם בלשון בלבד, ואיתא בס' "בית אהרן": "ואין לו דמיון" – לתאוה זה. "כן בקודש חזיתך", גודל התשוקה והגעגועים לחזות בנועם ד' בקדשי קדשים הוא עיי "לראות עוזך וכבודך". **ראות עוזך וכבודך עם הגי תיבות גימ' רבי שמעון בן יוחאי,** הוא הלהיב את נפשי לבקש ולצפות בכליון עינים לראות עוזך וכבודך בבית המקדש שיבנה במהרה. ("אמרי חיים" – ל"ג צעומר)

סגולה גדולה

"עלינו מוטל להתדבק בו [ברשב"י] ולו באפס-מה כפי קט שכלנו ומיעוט השגתנו, ולקשור אי"ע בספר הזוהר, שהלימוד בו סגולה גדולה ואפ"י שאין מבינים מה מדובר".
 (דא"ח מכ"ק מן אדמו"ר שליט"א – ל"ג צעומר חשמ"ו)

נתו מתקשרים בתשוקה לרבי

...האומר הזוהר, יש לו צמאון נפש לרבי שמעון. רשב"י הוא הוא החיות של כל העולם.
 "מבשרי אחזה א-לוק" (איוב יט, כ"ו), **בשרי נוטי רבי שמעון בר יוחאי,** שעיי אמירת זוהר מרשב"י, יכולים להשיג באפס קצהו מאלוקותו וגדלותו יתברך, דהיינו שנדע כי לא יודעים עדיין כלום מגדלותו.
 ("אמרי חיים" – ל"ג צעומר)

שמיעת זוהר זוכים להרהורי

אמירת זוהר מרבי שמעון בר יוחאי הנקרא שבת כידוע, **מכניס בלב השומע הרהור תשובה,** כדאיתא ברעיא מהימנא (זהר ח"ג קכד ע"ב) וז"ל: בהאי חיבורא דילך דאיהו ספר הזוהר מן זוהרא דאמא עילאה תשובה עולם הבינה וכו', ויתקיים בהון ד' בדד ינחנו ואין עמו אל נכר", עיי"ש. ר"ל, עיי הזוהר לא יוכל להתנכר לקל עליון.
 ("אמרי חיים" נהר)

סגולות הזוהר

הנאמר בדף השער "ספר הזוהר להתנא האלקי", זוהר פירושו **אור**, **תנא** פירושו **לימוד**, מאיר בספרו את עיני העולם ללמדם **אלוקותו** יתברך, להבין במעט קט מגדלותו ית"ש, מזכך ומטהר נשמות ישראל למען יזכו להבין נפלאות ורוממות הזוהר הקדוש [וויסען וואס דאס הייסט זוהר הקדוש] **בר יוחאי** בגימי **רבי ח"י א' ו' ו' אות אמת** (זחי"ג ב.), בר יוחאי הוא רבן של כל ישראל המלמד אותם איך לחיות בדביקות אמיתית, להיות עומד תמיד לפני ה', אלו הם התנאים הנדרשים למדריגה זו, והלומד מעט זוהר הקדוש ומתקשר באפס מה שנשמת רשב"י אצלו "עצי שטים עומדים", **עצי** מלשון עצה, **שטים** בגימי שטן – עצות השטן ומזימותיו עליו להכשילו בפגם בל תקבל אצלו, ישארו עומדים בעצה ולא יצאו אל הפועל, זממו אל יפק, והיצר יעמוד ממנו והלאה, יען "לימודי ה' הם לומדים", לומדים בספרו השגות ומדרגות בקדושת היסוד, למודי ה', **למודי** גימי **צ'**, מרמז לברית המעור צדי"ק יסוד עולם, כולו קודש לה' ואין ליצר שליטה עליו, ה"ם אתוון מ"ה – לומדים המה **מה** היעד ותכלית האדם בעולמו, ומלהיב נפשות ישראל לכסוף להשתוקק לשאוף לעלות ממדרגה למדרגה, ושוב עושים לעצמם חשבון הנפש מ"ה מדרגתו עצמו לפי ערך הנדרש ממנו, מעביר תחת שבת בקורתו התנהגותו ביום ובלילה, מתבונן בערך ומידת התורה ותפילה שלו איך היא, ורואה מה מאוד רחוק הוא עדיין מהדרך

מלמדנו אורחות חיים

ספר הזוהר הוא מלא יחודים, סודות עליונים נוראים... כל הזוהר הוא גדלות הבורא... מספר הזוהר נלמד לילך בדרכי אבותינו, להתחיל בהתבוננות בגדלות הבורא.

("אמרי חיים" – פר' לך)

מתקן פגמי הנעורים

שבתת השנים (ויקרא כה, ח) "שבתת השנים" עה"כ גימי "שמעון בר יוחאי תקון הר ילד", הר רומז ליצה"ר ע"ד צדיקים נדמה להם כהר (סוכה נב.), בכח **תורת הרשב"י** המזהיר ומאיר מזכך ומטהר מכל לכלוך וחלודה יתעורר לתקן היצר מפגם ימי הילדות.

(כ"ק מן אדמו"ר שליט"א)

מבטל חרון אף

הזוהר מסוגל לבטל חרון אף ולצאת מיגון לשירה ולזמרה, אם האומר הזוהר יש לו צמאון נפש לר"ש.

("אמרי חיים")

זממת היצר לא תמך

ידוע מאמר הר"ב **ממעזבוז** זי"ע על

האמיתית והשלימה.

(דא"ס כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א – ל"ג בעומר

משנ"ו)

מחיה מתים

"שמעון בן יוחאי" גימי "מחיה מתים".
ע"י לימוד הזוה"ק מקבלים חיות אף אלו
שהם בבחי' מת ח"ו.

("ליקוטי אמרי חיים" – ל"ג בעומר)

מזכך ומטהר

"ויכפר על בני ישראל" (במדבר כה, יג),
"בני ישראל" מכוון במספרו כמו "שמעון בר
יוחאי", דער הייליגער רשב"י און דער
הייליגער זוהר. א בלעטיל זוהר איז מטהר און
מזכך דע נשמה. אם הולכים למקוה ואח"כ
אומרים א בלעטיל זוהר, ואח"כ מתאספים
בצוותא עם יהודים, באהבה ובאחדות, אפשר
להתקדש ולהטהר, לקדש היסוד, ואז –
"והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם",
השכר הוא כוח הכהונה – שיוכלו לברך
יהודים והברכות יתקיימו.

(כ"ק מרן אדמו"ר ז"ע – ס"ג פנחס משכ"ו)

בספרא דא יפקון מגלות

איתא בסי "בני יששכר" כי ימי הספירה
הם כמנין ל"ב טו"ב. ובל"ג בעומר מתחיל
טו"ב ויש בו שמחה. והענין הוא כי ע"י ספר
הזוהר שחיבר רשב"י יתגלה הקץ, כדאי
ברע"מ שבספרא דא יתגלה קיצא דמשיחא.
ולכן לב טוב במלוי כזה למי"ד בי"ת טי"ת וי"ו
בי"ת גי' אלף שלי"ט והאתב"ש מן ל"ב טו"ב
בחשבון אותיות מנצפ"ך גי' שני אלפים ת"ר
וביחד הוא גי' אלפים תתקל"ט כמנין הי"ג
מכילין דרחמי לכל סטר העולים שלשה
אלפים תשמ"ד ונשאר מספר הק"ץ. שע"י
ספרא דרשב"י שהוא הלב טוב יהי הקץ.

("נמח לדיק" – ל"ג בעומר)

לשם יחוד קוב"ה ושכינתיה

הנה ידוע אשר תכלית ומטרת עבודת איש
הישראלי צריך להיות לשם יחוד קוב"ה,
לאוקמא שכינתא מעפרא ולייחדא בבעלה,
ולכ"ז יבוא ע"י לימוד ספר הזוה"ק המכניס
ומזריח באדם השגות גבוהות מוחין עילאין,
תשוקה וצמאון לדביקות ד' באמת ובתמים.

(דא"ס מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א – ל"ג בעומר משנ"ו)

חיבת רבוה"ק לספר הזוהר

הזוהר והגבאי לא הניחו. ואמר לו ה"תורת
חיים": הנח לו, הוא רוצה ליקח את שלו.

(לשון קדשו של מרן אדמו"ר ז"ע

בפסקא שרשם לפניו)

מרן בעל ה"צמח צדיק" זי"ע

כשה"צמח" היה ילד, עמד אצל אביו והיו
ספרים והזוהר על השלחן, וה"צמח" לקח את

בעל "אהבת ישראל"

דהיינו, שהיה קשור אליו בכל נימי נפשו. על רושם והשפעת "אמירת" הזוהר של הס"ק תוכיח העובדא דלקמן: פעם לפני כניסת השבת קיבל ר' ליטמן ולצר שוייב דבנילה, רשות להיכנס לחדר רבנו ועמד על יד כסאו בשעת לימוד הזוהר. מרוב התרגשות התעלף ר' ליטמן וכמובן שמהומה קמה בחדר והוציאוהו מיד. מרן זי"ע המשיך ללמוד, בלי להעיר מלה. רק כאשר סיים, התעניין בשלום ר' ליטמן.

(**"קדוש ישראל" - ח"א פי"ד**)

גבן בעל "אמרי חיים" זי"ע

שיעוריו הקבועים אחרי ברכת התורה היו: תהלים, משניות וזוהר הקדוש.

(**"מאיר החיים" - ח"א**)

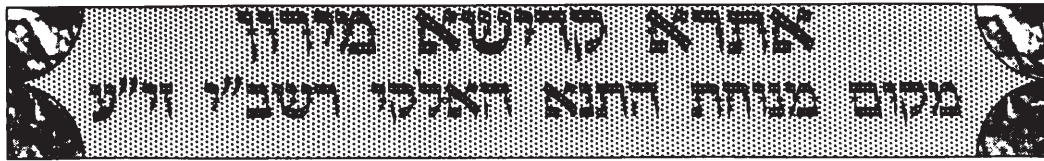
סדר הלימוד של רבנו בבוקר היה כדלהלן: משניות, חובת הלבבות, ראשית חכמה, זוהר הקדוש, גמרא ותוספות.

לעיתים עמד קהל חסידים מחוץ לחדרו והאזין בצמאון רב לקול לימודו הערב. כ"ק אדמו"ר זצ"ל היה מספר, כי לימוד הזוהר היה חיותו של רבנו ותענוגו הגדול, כאשר חפץ לרוות צמאונו לה'. כשהובאה לפניו פתקה קשה היה אומר "משולם, תן לי את הזוהר". תוך כדי הלימוד היה מפזם בניגון המיוחד ללימוד הזוהר הקדוש: "הייליגער שבת, הייליגר שבת, שבת קודש, שבת קודש".

באחת השיחות הכריז אדמו"ר זצ"ל ואמר: **"אבי הקדוש היה גר אצל ר' שמעון"** -

כ"ק אדמו"ר שליט"א בעת ההדלקה - ל"ג בעומר תשנ"ט

חזמת מירון לא תסולא בפז

הספיק להביא עימו דבר. "שום דבר לא הבאת מארץ ישראל!" חזר הרבי ושאל, התנצל החסיד שוב וסיפר לרבי שהביא עמו רק מעיל נוסף, והוסיף לספר את קורות המעיל המלא בבוץ ממירון. כששמע זאת הרבי ביקשו לתת לו את המעיל, נטלו, שיפשפו וניערו היטב מן הבוץ שדבק בו, לאחר מכן טרח הרבי לאסוף את כל גרגרי העפר שייבשו בינתיים, לתוך מטפחת נקיה וצחורה. "באף מתנה לא יכלת להנות אותי כמו במתנה זו", אמר הרבי בהתרגשות, "אדמת קודש מקרתא קדישא מירון ערכה לא יסולא בפז".

אש קודש

פעם אמר מרן הסב"ק זי"ע: "כשאני נזכר מצפת - יוצאת נפשי מרוב תשוקה. כאשר אני נזכר ממירון - הריני מרגיש שאני נשרף!"

(*"קדוש ישראל"*)

ראשונה למירון

בשוב מרן אדמו"ר בעל "אמרי חיים" זי"ע מביקורו בארץ ישראל בשנת תרצ"ה, סיפר לאביו מרן הסב"ק זי"ע כי את השבת הראשונה שבת בירושלים - בצל חותנו הרה"ק ר' זאב ראחמסטריווקא זי"ע. העיר מרן הס"ק: "אני הייתי נוסע תחילה למירון, אל רבי שמעון בר יוחאי!"

(*"מאיר החיים"*)

חסיד ויז'ניץ תושב צפת עלה בל"ג בעומר לציון התנא האלקי רשב"י במירון, בשהותו במקום הקדוש גברו געגועיו לרבו, ליבו התחמם בקרבו ובו במקום החליט לנסוע לרבו כ"ק מרן ה"צמח צדיק" לויזניצא, לחג השבועות הקרב ובא. החלטתו היתה נחושה כל כך, עד שמפני החשש שמא יעכבוהו בביתו החליט לא לחזור לביתו בצפת אלא לנסוע מיד ממירון לחיפה ומשם באניה לחו"ל. את ההודעה לביתו על נסיעתו, ישלח כבר מחיפה. כמנהג יהודי הישוב הישן לבש גם הוא בל"ג בעומר בגדי שבת כך שהסטריימל והקפטן היו עמו, היה לו גם את הטלית ותפילין ומעיל פשוט שאותו לבש בדרך למירון. באותה שנה היה במירון שטפון גדול וכל דרכי העפר שהובילו לציון הק' הפכו לעיסת בוץ טובענית שלא איפשרה ללכת עליהם. החסיד מצא עצה גם למכשול הזה, הוא פשט את הקפטן, לבש את המעיל והחליק במורד ההר כשהוא יושב על שולי מעילו. כשהגיע לתחתית ההר צרר את המעיל הספוג בבוץ, לבש את הקפטן והמשיך לחיפה ומשם לאחר הפלגה ארוכה ומייגעת ודרך ארוכה ביבשה הגיע לשלום למחוז חפצו - ויז'ניץ. כשנכנס לתת לרבי שלום, שמח הרבי בבואו ושאלו: האם הבאת לי משהו מארץ ישראל! בוש ונכלם עמד החסיד, והתנצל שנסיעתו היתה חפזה ושלא

לא אוכל לעזוב

כ"ק אדמו"ר בעל "מקור ברוך" מסערט זי"ע סיפר, כי מרן ה"אהבת ישראל" זי"ע התבטא פעם: "גלויבט מיר, ס' בענקט דאס הארץ צו זיין אין א"י, אבער קיין צפת און קיין מירון (האר"י הק' ורשב"י) - גייט מיר ממש אויס דאס חיות". ובפעם אחרת כששוחחו אודות הנסיעה לא"י והזכירו ענין הביקור על ציון הרשב"י, הפטיר "אינני יודע איך אוכל לעזוב את המקום ההוא".

כדאי הוא רבי שמעון...

כאשר סיפרו לרבנו, שהרה"ק ה"אור החיים" הקדוש זי"ע בהגיעו למירון ירד מעל החמור שעליו הגיע ברכיבה, ואת העליה למערה עשה כשהוא מטפס על ידיו ורגליו, הגיב מרן: "עס לוינט זיך!" (זה משתלם)...

("מאיר החיים")

מירון איז מיין לעבין

פעם התבטא כ"ק מרן אדמו"ר זי"ע: "חושבני, כי מי שנוסע למירון אל רשב"י, מרגיש התרוממות הנפש, כאילו היו נשפכים עליו מימי הדעת, ורוחצים אותו מהחטאים".

פעם בנסעו לאחד מהמקומות הקדושים באיזור הגליל, התבטא בין השאר: "מירון איז מיין לעבין!" (מירון היא חיות נפשי).

בנסעו פעם מצפת למירון, הראו לו את הכבישים המוליכים למקומות קדושים שונים. העיר רבנו: "אבל כל הדרכים מובילות אל רבי שמעון!"

פעם התבטא: "כשאני שומע את השם

"מירון" או "רבי שמעון בר יוחאי" - זה מחשמל אותי!"

בש"ק חוקת תשכ"ז, בסעודה שלישית כיבד את הג"ר מאיר זאב שטרן שליט"א, הרב דמירון, לשיר "מזמור לדוד" ובהזכירו "הרב דמירון", הוסיף: "איתא במשנה (יומא כח ע"א): ...האיר פני כל המזרח עד שבחברון, ואומר רש"י בשם הירושלמי (ג, ה) כדי להזכיר זכות אבות - מזכירין חברון, כך גם כשמזכירים השם "מירון", זה מזכיר את רבי שמעון - והוסיף - השם מירון אומר משהו!"

("מאיר חיים")

בית תפלה

שמעתי שהנכם מתפללים בכל יום על הציון הק' של התנא האלוקי רשב"י, ומובן מאליו אשר במקום קדוש כזה התפילות הם מלא חיות והתלהבות, מלא רגש, מלא התרוממות הנפש.

(קונטרס "אגרות קודש" מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א - אגרת לחלמידי ישיבה"ק, מנחם אב תשמ"ב)

אור כי טוב

אחד הממונים על ארגון "הכנסת אורחים" במירון בא פעם אל רבנו לבקש תרומה, על מנת להתקין תאורה בחדרים שם, ובפרט למען הפעלת מקרר. אסף מרן את כל הכסף מהקוויטלך שהיה מונח על השולחן, ונתן לו, אולם לא הסתפק בזה, אלא הורה לו להוריד קופסת סיגריות שהיתה מונחת על הארון, אשר גם בה היה ממון, וגם אותו נתן לו. עד היום משמש קו זה של חשמל, את צרכי הארגון.

("מאיר החיים")

כאשר ירים משה את ידו

כ"ק מרן אדמו"ר בעל "אמרי חיים" זי"ע
מכריע ממעון קדשו את מלחמת "ששת הימים" בארה"ק
- אייר תשכ"ז -

זו בכללה בחינת מבירא עמיקתא לאיגרא רמא - עד לפני ימים ספורים נשמעות ללא הרף הצהרות-קרב מפי שליטי מדינות ערב השכנות לארץ-הקודש, המבהירות כי כל כוונתם היא להשמיד להרוג ולאבד ח"ו, והנה עתה שמחה וששון בבתי ישראל, בעוד אויבנו אינם מצליחים להתאושש מתדהמתם על התבוסה המוחלטת אשר ספגו, בחסדי שמים.

מעניינת ומרתקת במיוחד היתה תקופה זו במחיצת כ"ק מרן אדמו"ר בעל "אמרי חיים" זי"ע, וכאשר משחזרים אנו את

בחודש זה ימלאו ל"ג שנים מאז חזר הכותל המערבי, שריד בית-מקדשנו, להיות מוחזק בידיים יהודיות, לאחר שהיה נתון במשך אב"י שנים בידי זדים ישמעאליים. היה זה במהלכה של מלחמה רצופת-ניסים וחסדים נגלים, אשר קיבלה את הכינוי "מלחמת ששת הימים", על שם משך הזמן הקצר שארכה מלחמה זו - מכ"ז באייר תשכ"ז ועד ב' בסיון - כאשר בימים ספורים הושיע הקב"ה את בניו מידי אויבי-נפשם.

מלבד שחרור הכותל המערבי ושאר מקומות קדושים משבי זרים, היתה מלחמה

"אדרבה, קיים סיכוי שיכבשו אי"ה את ירושלים העתיקה ואת הכותל המערבי!"... דבריו הקדושים היו אז לפלא, באשר היו נראים ממש כתלושים מן המציאות.

ביום רביעי י"ד באייר - פסח שני, בין מנחה לערבית בביהמ"ד, ניגש מאן-דהוא וסיפר לרבינו זי"ע מה שהכריז אחד משרי סוריה (שאמר שהפעם יעשה סוף ליבעיה היהודית!... עפ"ל). לשמע הדברים, התבטא רבינו: "אצל הפריצים הללו ניתן למצוא אמת? עושה מ'עשה ז'מרי (=הר"ת בדרך-צחות) - כזו אמ"ת ניתן למצוא אצלם..."

לאחר מכן הוסיף ושח ברגשי קודש: "היום רקדתי - היה פסח-שני; בשבוע הבא (כ' באייר) יש לנו את היארצייט של הרה"ק רבי מאטעלע טשערנאבלער זי"ע; ביום ראשון (שלפניו) - ל"ג בעומר; ולמחרתו ביום ל"ד בעומר היארצייט של הרה"ק רבי מענדילי רימנובער זי"ע... מוקפים אנו בימים קדושים כאלה, צריכים להיות בשמחה..."

הדלקת ל"ג בעומר

כאמור, חל ל"ג בעומר בשנה ההיא ביום א' פרשת במדבר. בערב-שב"ק פרשת בחוקותי שלפני כן, סבבו מכוניות כיבוי-האש בעיר, והזהירו את הציבור לבל יבעירו מדורות במוצאי ש"ק - ליל ל"ג בעומר, מחשש שתפרוץ מלחמה ויהיה צורך בהאפלה כללית בארץ. הבהלה והפחד ירשו את השמחה והצהלה של ל"ג בעומר.

העובדות והסיפורים מתקופה זו, עולה מהם הוד-קדומים של צדיק יסוד עולם המשנה עיתים ומחליף את הזמנים, שדבריו עושים פירות ומבטל כמה גזירות. במאמר שלפנינו נעקוב אחר השתלשלות המאורעות בימים הללו, כפי שנמסרו ע"י אברכי אנ"ש ששהו במחיצתו באותה תקופה.

המצב החמור

היה זה בחודש אייר ה'תשכ"ז, הציבור בארץ-הקודש היה מתוח מאוד, עת צרה היתה ליעקב, האומות הערביות השכנות התאחדו נגד עם ישראל, כשמטרתם להשמיד ח"ו את שארית הפליטה. אין לתאר את הפחד והבהלה שקנו להם שביתה בלב תושבי הארץ לשמע איומיהם. גם בשיכון ויז'ניץ - כמו בכל הארץ - שרר מצב של כוננות: היה צורך להאפיל את החדרים, ולדאוג לחדר מוגן שחלונותיו ודלתותיו סתומים בשקי חול, להגנה מפני הפצצות. לרבינו זי"ע הוכן חדר מיוחד בבנין מוסד-הילדים (כיום בנין "הכנסת-אורחים"), שישמש לו כמקלט.

"המלך בוטח בה'"

באותם ימים קשים ומלאי פחד, בהם חברו צבאות-ערב נגד ישראל בעצה אחת, ובדרך הטבע היה נצחונם נראה כמובטח, ניצב רבינו זי"ע כאב רחום לעמו, הרגיע את הציבור באמרו דברים של נבואה, שכל שומעיהם פג ליבם מלהאמין להם:

ב"תורה", סיים מרן זי"ע: "...ואז נזכה שיהיה בפשטות וישבתם לבטח בארצכם". האנשים מתוחים, נתונים לפחדים, אין נותנים להעלות את ההדלקה, ברם, רשב"י הקדוש מאיר בכל יהודי, קרני אורו מגיעות לכל מקום, הוא אמר "יכולני לפטור את כל

העולם כולו מן הדין", הוא יכול לפעול שנזכה על פי דין. השי"ת ירחם עלינו שנינצל מכל הפחדים, וכולם (כל אלו שגוייסו לצבא המלחמה) ישבו לביתם, ובמהרה נזכה לישועה ולגאולה שלימה בב"א".

לאחר תפילת ערבית, פנה הרה"ח ר' יהושע ורטהיימר ז"ל אל מרן זי"ע,

על עצמו "יכולני לפטור את כל העולם כולו מן הדין", מעתה מוטל עליו חוב קדוש, שיקיים מה שאמר, ויפעל בשמים ישועה עבורנו, שנינצל מהפחדים, והשי"ת יחזיק יד ימינו עלינו, ימין היינו חסד, שנזכה לחסדים ורחמים, והשונאים לא יוכלו להרע לנו, ויוציאנו

מהגלות במהרה בימינו, ונזכה להיות בשמחה תמיד, אמן".

"פעלנו ישועה קרובה"...

רבינו זי"ע בעת שפוך שיח ע"י הכותל המערבי

למחרת, ביום שני פרשת במדבר, החליט רבינו כי ביום המחרת, כי באייר, יסע למירון, בהחבא. בני הבית נחרדו בשומעם זאת, וכאשר סירבה הרבנית להסכים לכך, מחשש סכנת פרוץ המלחמה בכל

רגע וסכנת הדרכים בעת כזאת, אמר לה רבינו:

"מה אעשה? - עלי לפעול ישועה לכלל ישראל, אצל רבי שמעון!"

גם כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ביקש מאביו הק' זי"ע שלא יסע, יען כי מירון סמוכה לגבול, אולם רבינו זי"ע ענה: "כלל ישראל זקוק לישועה!"

ואמר, שהוא בתור קצין מקבל עליו אחריות, שרבינו ידליק מדורה קטנה. מרן זי"ע שמח מאוד על כי לא יבוטל המנהג של הדלקת מדורה, והפטיר: "הייליגער רבי שמעון! כלל ישראל זקוק לישועה!"

ב"תורה" ביום ל"ג בעומר, סיים כ"ק מרן זי"ע: "רבי שמעון בר יוחאי הלא העיד

פני קדשו של רביה"ק נהרו בשמחה, בהשיבו: "ברוך ה', פעלנו ישועה קרובה!"
אחר עלה רבינו לגג הציון, ערך את ה"הדלקה" לכבוד רשב"י, ואיחל שפע ברכה והצלחה לכל הנוכחים. שמחתו של רבינו, הפיחה רוח חדשה בחיילים המתוחים שניצבו בחוץ, והם ניגשו להתברך מפ"ק. רבינו זי"ע התרגש באופן מיוחד כאשר אמרו לו החיילים: "הגמרא והתפילות שלכם, יחד עם רבי שמעון בר יוחאי - יעזרו לנו!"

רבינו זי"ע ומלווייו פנו גם להשתטח על ציונו של התנא רבי יוחנן הסנדלר זי"ע במירון. לאחר-מכן נסעו לצפת, שם שפך רבינו את שיחו בעמדו על הר בית-החיים העתיק למעלה, ושלח את ר' זלמן לייב להניח קוויטעל על ציון האר"י הק' זיעוכי"א.

לפלא היה, כי בנסיעתו למירון היה רבינו זי"ע מתוח מאוד, ואילו בשובו היה שרוי בשמחה רבה, ושר זמירות וניגונים שונים.

בדרך חזרה, נודע כי מלך ירדן כרת ברית עם נשיא מצרים, לסייע במלחמתו בישראל, והמתח גבר פי כמה בקרב הנוסעים. בהשפעת הדברים, פנה כ"ק רבינו שליט"א ושאל את להבחל"ח אביו הק' זי"ע: "האבא שומע?...!"

"הרי אי לאו הכי - הפטיר מרן בפשטות - איך יהיה לנו את הכותל המערבי?" (שהיה נתון לשליטת הירדנים). סתם ולא פירש.

ואכן, למחרת בבוקר יצא רבינו לדרך, בלוויית בנו יבלי"ח כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א והמשמשים בקודש. במקביל הודיעו להרה"ג רבי מאיר שטרן שליט"א, רבה של מירון, שיכין את המקוה לקראת בוא רבינו, לפני תפילת שחרית.

10 ק"מ לפני מירון, ליד מעיין פרוד, ביקש רבינו מהמשב"ק ר' זלמן לייב ווייס הי"ו לעצור את הרכב, רבינו יצא למספר דקות, וראו עליו שהוא מתכוון נרגשות לקראת ההשתטחות בציון רשב"י זי"ע ועכ"י.

כאמור, היה הגליל, ובתוכו מירון, בקו החזית עם סוריה, וחיילים חמושים רבים סבבו את הציון הק'. בראותם את רבינו מגיע, השתוממו הללו מאוד. בדרך כלל, לא התירו את הגישה לציון, כי אם באמצעות רשיון מיוחד, אך בפני רבינו נפתחו השערים ואיפשרו לו להכנס באין מפריע.

רבינו לא התפנה לקבל "שלום", אלא מיהר להתפלל תפילת שחרית ליד הציון הק'. אחר התפילה, שהיתה בהתלהבות גדולה שאין לתארה, נעמד רבינו ליד הציון והחל באמירת תהלים. לאחר-מכן ביקש רבינו מכל הציבור לצאת מהחדר, והורה לר' זלמן לייב הי"ו לשמור מבחוץ שאיש לא ייכנס. מרן זי"ע נפל על הציון בהתרגשות, והשתפך בתחנונים בבכיות נוראות. כשניסה ר' זלמן לייב להסיטו מנרות הנשמה שדלקו, היסה אותו רבינו בידו.

כשיצא לחוץ, ניגש רבה של מירון אל רבינו זי"ע, ואיחל "שיתקבלו כל התפילות".

להכנס למקלט, השיב: "ס'איז שוין דער נאך!"

המתיחות באר"י גברה. כשסיפר יהודי לפני רבינו כי הרדיו (בידיעות מגמתיות) הודיע שהמצב חמור מאוד, הכריז רבינו בהתרגשות: "מיין רדיו זאגט - 'כי לא יטוש ה' את עמו ונחלתו לא יעזוב!'"

בשעות אחרי-הצהריים, נכנסו לקודש פנימה שלושה מחשובי החסידים, היושבים ראשונה במלכות, ה"ה הרבנים הגאונים רבי אשר יונה וויינברגר זצ"ל, רבי מאיר מגיד זצ"ל ורבי מרדכי זלמן ויז'ניצר זצ"ל, ו'הזכירו את כלל ישראל.

לאחר-מכן, כשהגיעו ידיעות שהישועה החלה, התבטא רבינו: "איך האב געוויסט!", והוסיף: "הישועה כבר החלה בצד אחד, והיא תהיה אי"ה בכל החזיתות!". לאחר-מכן החל לשיר עם באי הבית מארשים (דער רוסישער מארש" ו"מארש נאפוליון").

יצויין, שטרם פרוץ המלחמה, התבטא רבינו זי"ע באזני השואלים, שכלל לא תהיה מלחמה. ויהי כשהחלה המלחמה, והיו ששאלו איך קרה הדבר, ענה רבינו: "מלחמה היא רק בין שניים, ולא כשהאוייב נס בקול ענות חלושה..."

משנכנס אחד מאנ"ש לחדרו של כ"ק מרן זי"ע, וסיפר כי האווירה מתוחה מאוד, סיפר רבינו זצוק"ל, שדודו הק' בעל "עטרת ישועה" מדז'יקוב זי"ע היה מפורסם כמי שפוחד מאוד, והדברים הגיעו עד כדי כך, שכאשר ישב במרכבה והמרכבה היתה צריכה להסתובב, ירד ממנה לפני הסיבוב, ולאחר-מכן שב ועלה עליה. כששאלוהו

בימים ההם, בהם אחזו חיל ורעדה ביושבי ארצנו הקדושה מאימת הבאות, היו אברכים ותלמידי ישיבות, אשר הוריהם שהתגוררו בחוץ-לארץ ביקשום לעזוב את הארץ. הרה"ק רבי משה יחיאל מאוז'רוב זי"ע, בעל "אש דת" ו"באר משה", בא בדברים בענין זה עם רביה"ק זי"ע ועם הרה"ק בעל "בית ישראל" מגור זי"ע, ושלשתם החליטו כי אין להניחם לנסוע לביתם, שלא יזרעו מורך בלבבות. הרה"ק מאוז'רוב אף צוה לשואליו לפרסם בין חובשי ספסלי בתי-המדרשות, כי זוהי דעתו ודעת הצדיקים מויז'ניץ ומגור.

בקוצר רוח המתין רבינו זי"ע בכל אותם ימים למלחמה הקריבה ובאה, והיה בטוח בניצחוננו

פרוץ המלחמה

בשבוע הבא, ביום ראשון בלילה כ"ה באייר תשכ"ז, שעות אחדות לפני פרוץ הקרבות, לפני שרבינו הסתגר בחדרו, אמר לח"ל: "זלמן לייב, איך וויל הערין פון דיר גוטע בשורות". מדבריו הק' הובן שבשעות הקרובות יהיו חדשות מסעירות.

ביום שני פרשת נשא כ"ו באייר, בשעה 8.00 בבוקר, פרצה המלחמה. כידוע, מיד עם תחילת המלחמה נחלו היהודים ניצחון מזהיר (לאחר שרוב מטוסי האוייב הופצצו ונהרסו בעודם על הקרקע), אולם הדבר לא פורסם עדיין, וכששאל רבינו את רח"ל בשעות הבוקר אם התחדש משהו, השיבו, כי אין לו שום מידע חדש. רבינו העמיק בשרעפים, אולם בתשובה לשאלה אם

הפצרת בני המשפחה נענה רבינו ונכנס למקלט, תוך שאומר שוב ושוב: "אני מבקש מהשוי"ת שלא אשכח - אפילו לרגע - מלהודות לו על החסדים שיעשה עמנו!" על אף שתלמידי הישיבה ששהו במרתף פחדו

מאוד - ככל אחביי תושבי ארה"ק - אולם נחמתם היחידה היתה בראותם את רבינו זי"ע, שלשמחתו לא היה גבול.

רבינו ציוה לזמר ולרקוד, באמרו: "הכתוב אומר (שיר-השירים ד, ח) "תשורי מראש אמנה", ומובא במדרש (שמות-רבה כג, ו) עתידין ישראל לומר שירה לעתיד לבוא, ומפרש השל"ה הק', שכבר עתה

פעם מדוע הוא פוחד כל-כך, השיב: משל למה הדבר דומה? לגובה המיסים העורך ביקורת בשוק. מי ששילם את כל מיסיו, עומד על מפתן חנותו ומאחל לו "צפרא טבא", בעוד שמי שחובו גדול - מסתתר

מיד וסוגר את חנותו. וסיים הה"ק מדזיקוב: אלה שאינם פוחדים, כנראה שכבר שילמו את כל חובותיהם, בעוד שאני עדיין בעל-חוב גדול. הוסיף כ"ק מרן זי"ע בענוותנותו: "לב יודע מרת נפשו - יודע אני כי לא פרעתי עדיין את חובי - ואף על פי כן אינני פוחד!..." כאמור,

אומרים ישראל שירה על הישועה הגדולה שתהיה

לעתיד לבוא. הוסיף רבינו ואמר: "אמונה, בטחון ושמחה, הם הם המביאים את הישועה!" לאחר-מכן שאל: "האם גם פורקי-העול מודים עתה שיש אלוקים בארץ?" וכשהשיבו בחיוב, אמר: "אכן, גם אני שמעתי מהם כן, כשהייתי במירון,

הוכן לרבינו זי"ע חדר מיוחד ב"מוסד",

שישמש עבורו כמקלט, אולם רבינו לא אבה להכנס למקלט בשעה שהיתה אזעקה, אדרבה, יצא לטייל בחוף ללא חת ומורא, וכשבקשו ממנו להכנס למקלט כי נשמעה צפירת-אזעקה, תמה: "נו וואס איז?...?" והתייחס בביטול לכל העניין. רק לאור

תהלים - לכן מנצחים שם!"

"שוב להודות לה"

ביום שלישי כ"ז באייר, בשעות הבוקר, כשמסרו לרבינו בשורות טובות על כי השי"ת מצליח ביד בני-ישראל, שב רבינו והכריז: "אני מבקש מהשי"ת שלא אשכח רגע מלהודות לזו", והמשיך ואמר את הכתוב "יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם" ב'נוסח' של ערב שב"ק, בבכי נורא. לאחר-מכן יצא רבינו מבנין ה"מוסד" ושב לביתו, ועל-אף שהיו צפירות-אזעקה במשך היום, לא השגיח בהן כלל (אגב, כאשר שאלו את מרן זי"ע אם לעורר את תלמידי הישיבה משנתם בלילה כאשר תהיה אזעקה, הורה שלא לעוררם).

בהמשך היום, הועברה הודעה מיוחדת לרבינו ממקורות מוסמכים, כי מאחר שהירדנים התערבו במלחמה והפגזו את ירושלים, הוחלט להשיב מלחמה שעה, לכבוש את ירושלים העתיקה ולשחרר את הכותל המערבי.

כששמע זאת רבינו, פרץ בבכי נרגש וקרא: "תודה לה', שאזכה עוד בחיי להתפלל על-יד הכותל המערבי, במקום הקדוש הזה!", והיה כולו נרעד מרוב התרגשות.

שיחרור הכותל המערבי

ביום רביעי כ"ח באייר הגיעה הבשורה הטובה: הכותל בידינו! - מיד עם היוודע דבר השחרור, הציפה שמחה אדירה את

החיילים אמרו לי שהגמרא והתפילות שלנו, יחד עם רשב"י, הם שיעזרו לנו". רבינו חזר על דברי החיילים פעמים נוספות, והוסיף: "הנני מבקש ומקווה כל העת שרק לא יאמרו "כוחי ועוצם ידי", שיידעו שהכל הוא מכח סיעתא דשמיא".

בספירת-העומר לאחר תפילת ערבית אור ל"ז באייר, אמר רבינו "נא" גיבור וכו' ב'נוסח' של שבת ויו"ט.

באותו ערב, שאל רבינו זי"ע את החסיד הוותיק הגה"צ רבי אשר יונה וויינברגר זצ"ל: "האם יודעים אתם מה שאמר "החווה" מלובלין זי"ע בעת מלחמת נאפוליון?" (כידוע שאמר שאם היו חיל נאפוליון יודעים שהצדיקים הם שמנהלים את המלחמה, היו באים להלחם עם הצדיקים, ולא עם יריביהם הגויים. והובן שרבינו מתכוון לרמות, שגם כאן הדברים אמורים, שהצדיקים הם שמנהלים את המלחמה). והוסיף רבינו: "מן השמים מנהיגים את המלחמה לטובת כלל ישראל!" יצויין, כי על אף שביום הראשון למלחמה שרר עדיין מתח רב בארץ, היות שלא ידעו עדיין את המצב לאשורו, הרי גם ביום זה היה מרן זי"ע שרוי בשמחה עצומה; ניכר היה עליו שיוודע כי הניצחון מובטח בעזרת השי"ת, שהרי פעל ישועה במירון.

עוד מספרים ענין פלא, כי באחד מאותם ימים, ישבה הרבנית הצדקת אשת-חבר מרת מרגלית ע"ה בחצר, להתחמם מעט בשמש, כשהיא רכונה על ספר התהלים. רבינו זי"ע יצא אז מהבית, וכשהבחין בכך, הגיב: "היא אומרת כאן

נוכל לנסוע לכותל; דער הייליגער באשעפער זאל האלטען אויף אונז די רעכטע האנד..."

(: אחרי-הצהריים, הגיעה ידיעה על תפילת מנחה שכבר נערכה ליד הכותל. שוב התרגש רבינו, קם ממקומו, פנה למרפסת ביתו, ושם יצא במחול נרגש עם הקהל בניגון "והביאותים אל הר קדש". לאחר-מכן צוה להביא יי"ש ולעקיף, והקול נשמע ברחבי השיכון ובין כותלי הישיבה כי בבית רבינו שמחה וצהלה - עד מהרה החלו נוהרים לשם אברכים ובחורים. הציבור המשיך לרקוד בניגון "בנה ביתך", ורבינו רקד בבכיות ובהתרגשות נוראה אשר תלאה העט מלתארה. כל מי שראה עובר ברחוב הורה רבינו להכנס לביתו ולקחת חבל בשמחתו - שמחת הכלל, ואף

רבינו. בבכי של הודיה התרומם מכסאו והחל לרקוד בהתרגשות עצומה, עם מספר מקורבים שהיו בבית. מרן זי"ע קיבל בהתרגשות את כל מי שנכנס פנימה, בספרו על הבשורה הטובה, כי הכותל שוחרר ברוך ה' מידי האויבים. "אונזער הייליגער כותל המערבי... אם ישנה אפשרות להגיע לשם, ברצוני להיות בין הראשונים!" ביטא את משאלתו, "ברצוני לשפוך את ליבי לפני השי"ת ולהודות לו!" לאחר-מכן אמר אחד הנוכחים לרבינו, כי הצדיקים הם המנהלים את המלחמה. מרן זצוק"ל השיבו בדיחותא: "אם כן, נמצא כי אני נצחתי..."

לאחר-מכן שב מרן זי"ע ואמר: רק שלא יאמרו "כוחי ועוצם ידי", שידעו שהקב"ה עשה זאת". והוסיף: "הנני מצפה לרגע בו

רבינו זי"ע לימינו יכלחט"א כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א ולשמאלו הרה"ח ר' חיים גרינברגר

הנוכחים, כי שכח לבקש לרשום את שם גיסו, על-כן התכופף אל רבינו ולחש לו כי גיסו נמצא בחזית בירושלים, ב'מרכז האש'.

- "אי - הפטיר רבינו בביטול - הוא בבית"... הדבר הפליא מאוד את האיש, ובשובו לביתו התקשר לירושלים, והנה להפתעתו סיפרה לו אחותו, שער עתה היה בעלה בבית, ולפני דקות מועטות שב למחנהו - כי הקבוצה שלו כבשה את אחת הנקודות החשובות באיזור, ולאחר הקרב קיבלו החיילים חופשה קצרה של כמה שעות לבקר בביתם, וזה עתה שב למערכה.

בין מנחה לערבית שרו "תקע בשופר גדול", ולאחר תפילת ערבית יצאו תלמידי הישיבה בריקודין בביהמ"ד וברחובות השיכון, כהוראת רבינו: "מ'דארף טאנצען און שפרינגען אין די גאסען - אז נישט, איז מען גולם'עס"... כששמע רבינו את שירתם של הבחורים, התרומם מכסאו בהתרגשות, באמרו: "הבחורים רוקדים... אני נותן הודאה לבורא אשר העניק לי את מתנת השמחה; וואס מ'קען אויפטוהן מיט מרה-שחורה - קען מען מיט שמחה אסאך מעהר!" שירה הוא חלקו ונחלתו של שיכון ויז'ניץ, אנו נשיר "אודה"... ובבכי עצום הוסיף ואמר: "הרי יש לנו ב"ה בורא טוב, קדוש, ויקר כל-כך!"

כששאלו את רבינו זצוק"ל אם כבר ביקר פעם בכותל, השיב: "עוד בחיי אבא זי"ע הייתי". והוסיף: "אוי קינא בנו האבא כאשר נסענו לארץ-ישראל; נסעתי אז עם אחי ה'דמשק אליעזר" והרה"ק מסערט, ועם בן-דודי הרב מבארשא, היה זה בשנת תרצ"ה".

ציוה לקרוא אליו את כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א.

"הרי אני העשיר הגדול ביותר, הנני בשמחה!" - הכריז רבינו - "יתן לי השי"ת דעת בכדי שאוכל להודות לו על החסדים שעושה לנו". לאחר-מכן שח רבינו: "איני יודע מתי לנסוע לכותל - לחג השבועות או מחר, או אולי מחרתיים..." וסיפר: "כשחידשו את בית-המדרש בגרוסוורדיין שרו "והביאותים". רבינו זי"ע שתה "לחיים" עם הציבור, ואיחל מברכות פיהו: יעזור השי"ת שתהיה הגאולה השלימה והרמת קרן ישראל, ויכנעו אויבינו".

בין מנחה לערבית, שרו גם "והביאותים", "תקע בשופר גדול", ועוד ניגוני שמחה וכמיהה לגאולה האמיתית ולבנין ביהמ"ק.

"צריך לרקוד ברחובות..."

ביום חמישי, כשהוסיפו לספר לפני מרן זי"ע עוד בשורות טובות על תבוסתם של שונאי ישראל, שב רבינו ואמר: "שלא ישכחו שהכל מחסדי הבורא, שלא ישלחו את עצמם שזה מ"כוחי ועוצם ידי".

ביום זה יצא רבינו בליווי קהל רב לבית-החיים הסמוך לקרייתנו הק', להשתטח על ציון אביו הק' מרן הסב"ק זצוקללה"ה, לרגל יומא-דהילולא החל בשב"ק. בהיותו שם, הגישו לפניו "כוללות-קוויטעל" - רשימת החיילים מאנ"ש אשר גוייסו, בכדי לפעול עבורם שישובו כולם בריאים ושלמים. כשסיים רבינו לקרוא את הקוויטעל, נזכר אחד

"ליהודים היתה אורה"

היהודים, והקב"ה - ברוב רחמיו וחסדיו - ריחם עלינו, הפר את עצתו, הפך את הקללה לברכה והצילנו מידו. על כן, צריך להקפיד שלא יאמרו חלילה וחס "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה", רק שידעו שהכל היה מאתו ית"ש, שריחם עלינו ולא נתן לנו ליפול ביד הרשע הזה..."

גם ביום ש"ק בבוקר לפני התפילה, שח מרן זי"ע מגודל ניסי השי"ת לבני ישראל, והתבטא: "אילו היינו אנו אוהבים את הבורא כפי שהוא אוהב אותנו - היה זה דבר יקר מאוד, כעת ראו כולם איך שהבורא אוהב את ישראל..." ולאחר מכן שר "אדון עולם" ב'נוסח' הימים הנוראים.

לקראת ש"ק פרשת נשא - שבת ב' בסיון, הילולא דכ"ק מרן הסב"ק בעל "אהבת ישראל" זיעוכי"א, חפץ רבינו זצוק"ל שבית-המדרש יואר כרגיל, ואף תיכננו כיצד לכסות את החלונות. והנה בערב שב"ק לפנות ערב, הסתובבה מכונית

ברחובות, והודיעה ברם-קול כי ההאפלה בוטלה. מרן זי"ע התלהב ואמר בשמחה רבה: "את זאת עשה אבי הקדוש, הוא אהב יהודים, הוא לא רצה שביומא-דהילולא דיליה יהיה חושך אצל יהודים!"

ויהי בעלות רבנו לביהמ"ד לקבל פני שבת מלכתא, שח בדרכו מספר פעמים:

"ליהודים היתה אורה..." והוסיף: "אוועק מיט די חשכות, ס'איז געווארן לעכטיג!". לאחר התפילה, תוך כדי שעבר הציבור לברך ולהתברך ב"גוט שבת", החל רבינו לשיר "ליהודים היתה אורה". השירה הלכה וגאתה, רבינו התרומם מכסאו ורקד לבדו ברגשי גיל ובבכי של שמחה.

והנה קטע אחד מתוך ה"תורה" בלישב"ק: "יברכך ה' וישמרך" גימ' "ה' שבר אויבים ומכניע זדים" - הרשע, הס"מ, ביקש להשמיד להרוג ולאבד את כל

חיות נפשו - להחיות לבבות ישראל

מיד עם שיחרור הכותל, החל רבינו מתכנן נסיעה למקומות הקדושים שנגאלו מידי הצרים. הוא השתוקק להגיע אל הכותל, לקבר-רחל ולמערת-המכפלה בחברון, ששנים ארוכות נמנעה הגישה אליהם, ולהודות לה' על חסדיו המרובים. כאשר דיבר על הכותל, היו עיניו זולגות דמעות. "איך אפשר לשבת בבית, בזמן שישנה אפשרות לשפוך שם שיחזי!" טען

שישנה אפשרות לשפוך שם שיח?!" טען בגעגועים.

ביום ראשון פרשת בהעלותך, בין מנחה לערבית, כאשר דיברו עם מרן זי"ע אודות הנסיעה המתוכננת, החל לומר לפתע בהתרגשות "יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם" בנוסח של ערב ש"ק במנחה. לאחר-מכן, כשהזכירו את הנסיעה לקבר-רחל, אמר בבכי נורא: "אמנו הקדושה... כשהלכו ישראל לגלות, יצאה ובכתה מרות, והבורא-כל-עולמים הקדוש השיב לה - יש שכר לפעולתך ושבנו בנים לגבולם..." (אודות הנסיעה ההמונית בראש קהל אנ"ש, והביקור הראשון בכותל-המערבי, במערת-המכפלה ובקבר-רחל, ראה ב"צעירי ויז'ניץ" מס' 73 - סיון תשנ"ח).

לאחר תפילת ערבית ניגש הגה"צ רבי אשר יונה וויינברגר זצ"ל אל מרן זי"ע, אשר שח לו: "הקב"ה נתן לי מתנה - שמחה, הנני בטבע שמח, לא בעל מרה-שחורה. נתתי עידוד ושמחה ליהודים רבים, פשוט החייתי אידישע קינדער, באו ושאלו אותי - מה אומר הרבי? והשבתי שיהיה טוב, נתתי חיות לבני ישראל. זה לבד שיש לי את הזכות להחיות את לבב בני ישראל - נותן בי חיות!" עכלה"ק.

והא לך מכתבו הנודע של רבינו זי"ע אל בן-אחיו הרה"ק רבי חיים

יודא מאיר מווישווא זצ"ל, ששהה בשווייץ בעת ההיא, אשר בו מביע רבינו את רחשי ליבו הטהור לאחר הביקור בכותל-המערבי:

ב"ה בני ברק שכון ויז'ניץ יום ה' קרח, ור"ב חס"ד ואמ"ת לפ"ק.

אהוב לבי ונפשי, ב"א היקר מוהרחי"מ שליט"א

אנחנו כולנו מלאים גיל, חדרה והודיה להשי"ת, על רוב חסדיו ונפלאותיו, חוץ מדרך הטבע, שעשה עמנו, קיים בנו "ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם".

עם בני ישראל זורמים אל כותל המערבי, בוכים ושמחים. אני ב"ה הייתי שמה בשירה וזמרה וריקודין, וכן בקבר רחל ומערת המכפלה.

שורר שקט בארה"ק. השוכן שמים יעזור לנו שלא נשכח אשר הכל נפלאות הבורא ולא נאמר "כוחנו ומעשה ידינו".

מחמת כאב היד א"א לי להאריך, מסתמא הנך יודע הכל. הנני משתוקק לראותך בשמחה, נגילה ונשמחה.

דורך אוהבך בכל לב

הק' חיים מאיר בהה"צ מוהר"י זצללה"ה

זכותו הגדולה תגן עלינו ועל כל ישראל, אבי"ר.

מקורות: נר החיים; מאיר החיים; "בלבת אש" - אח"דוב; קובצי "אז נדברו" ו"בית ויז'ניץ"; כתבי הרה"ג ר' אביגדור שלמה גייגר הי"ו-תודת המערכת נתונה לו על-כך.